

Skrotat monopol ger dyrare besiktningar

Vid nyår förlorar Bilprovningen sitt 47 år gamla monopol. Flera internationella företag väntas då ta klivet in i Sverige och komma över en bit av kakan för bilbesiktningar.

Marknaden är värd över 1,5 miljarder kronor om året.

Det slutgiltiga beslutet om en avmonopolisering är visserligen ännu inte fattat. Regeringen fick i fredags in det sista av 66 remissvar på den departementspromemoria om framtidens bilbesiktning som skickades ut i januari – och måste givetvis lyssna på synpunkterna.

Men inget tyder på att det finns några tunga krafter mot det förslag som kom i januari och som baserades på den utredning som konsultfirman McKinseys gjorde häromåret.

Minskar personalstyrkan
Bilprovningen, som just i dag redovisar resultaten av förra årets 5,5 miljoner besiktningar i "Stora Begbilboken", har inför den väntade konkurrensen redan börjat dra ned på personal (76 färre i fjol, totalt 1 914 nu) och effektivisera.

Runt hörnet väntar jättar som A-Katsastus, som bland annat finns i Finland, spanska Applus, tyska Dekra och svenska Motormännen på att få starta bilbesiktning i Sverige.

Enligt regeringens remiss väntas avregleringen leda till "ökad tillgänglighet, utveckling av nya kontrollmetoder och ge kunderna valfrihet och möjlighet att påverka serviceutbudet".

Detta ska skapa 750 nya jobb i mellan 100 och 200 nya stationer.

Däremot skriver regeringen att priset för vanliga kunder kommer att bli högre än dagens 300 kronor.

Så har det blivit efter avmonopoliseringen i Finland, där en våldsam debatt nu rasar om de höga priserna.

Snittpriset för en besiktning är, enligt A-Katsastus, 793 kronor med dagens eurokurs – alltså mer än dubbelt så mycket som i Sverige.

Saken kryddas dessutom med det klipp som den gamla ledningen för den statliga finska bilprovningen gjort,

köpte bolaget för 640 miljoner kronor 2003, men sålde det vidare redan efter mindre än två år för en okänd summa.

Finska grävande journalister menar att köpesumman låg på flera hundra miljoner euro, alltså flera miljarder kronor.

De fem gamla cheferna ska ha gjort ett klipp på minst 40 miljoner kronor – var.

Köpare var riskkapitalbolaget Bridgepoint, som genom förvärv i Belgien och Danmark håller på att växa till en europeisk jätte. A-Katsastus har också öppet deklarerat att det nu vill in i Sverige.

I Finland domineras marknaden totalt – 80 procent – av A-Katsastus och spanskägda (Applus) Ki-Katsastajat.

Med de höga priserna har god lönsamhet följt.

Fri marknad i Danmark

I Danmarks kedde avmonopoliseringen 2005, och den fick dramatiska konsekvenser.

På två år gick besiktningmarknaden från ett företag med 120 stationer till 117 företag med 340 stationer. Visserligen ökade tillgängligheten, men med priset som konkurrensvapen sjönk också kvaliteten.

Störst i Danmark är Applus, som köpte gamla Statens Bilinspektion för 480 Mkr, men som i roran efter avregleringen tappade en stor del av marknaden och drabbades av stora förluster. Siffran 100 miljoner kronor har nämnts.

I Sverige ska Swedac hantera ackreditering och teknisk kontroll av den som vill öppna en verkstad för besiktning, medan förordningar och föreskrifter ska skötas av färiska Transportstyrelsen.

Kostnaden för en ackreditering kommer för en större verkstad att ligga på runt 300 000 kronor per år, medan en mindre ska klara sig undan med 15 000–20 000 kronor.

HÅKAN MATSON
hakan.matson@di.se

VALFRIHET. Ökad tillgänglighet och utveckling av nya kontrollmetoder är två av regeringens skäl till att avreglera monopoliet för bilprovningen i Sverige. FOTO: ANDERS WIKLUND

SÅ ÄGS BILPROVNINGEN

■ Procent

Staten 52 procent

